

Hofors Kommun

Budget 2023, plan 2024-2025

Hofors kommun

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
2 Sammanfattning av budget 2023 och plan 2024-2025.....	3
3 Inledning	5
4 Organisation	5
5 Styrning- och ledning i Hofors kommun.....	7
5.1 Styrmodell.....	7
5.2 Kommunövergripande mål för planperioden	8
6 Förutsättningar för Hofors kommun 2023-2025.....	9
6.1 Samhällsekonomin	9
6.2 Utdebitering.....	11
6.3 Skatteintäkter och generella bidrag.....	11
6.4 Befolkningsutveckling	11
7 Budgetprocess	12
7.1 Budgetprocessen	12
7.2 Känslighetsanalys	13
8 Ekonomiska målsättningar	13
8.1 God ekonomisk hushållning.....	13
8.2 Resultatkravet.....	14
8.3 Prognos årets resultat.....	14
8.4 Nettokostnadsutveckling	14
8.5 Soliditetsutveckling.....	15
8.6 Investeringar och lån.....	15
8.7 Borgensåtaganden	15
9 Ekonomiska styrdokument.....	16
9.1 Finansiella nyckeltal	16
9.2 Resultatbudget.....	16
9.3 Balansbudget	17
9.4 Investeringsbudget	18
9.5 Finansieringsbudget.....	18
9.6 Driftbudget nämnder och styrelse.....	19
10 Personalöversikt	20

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Vi hade en stark förhoppning att 2022 skulle bli året efter pandemin. Nu blev det inte så. Pandemin är inte över även om känslan av att nu kunna leva ett mera normalt liv infann sig. Då kom den fruktansvärda nyheten den 24 februari att Ryssland invaderar Ukraina. Den händelsen påverkar oss alla och livet blev inte det normala som vi hoppades på. Nu behöver vi visa vår solidaritet med Ukraina på många olika sätt, både lokalt och nationellt. Här kommer kommunen att ta sitt ansvar.

Elpris och drivmedelspriser har ökat kraftigt och nått nivåer som påverkat oss alla och inneburit stora ekonomiska belastningar på hushållen och kommunen.

I dessa tider är det extra viktigt att vi lokalt tar ett stort ansvar för vårt samhälle och fortsätter vårt samhällsbygge. Mycket glädjande är att E16-ombyggnaden har startas under 2022. Även om det innebär störningar under tiden så kommer vi att få en bra genomfart när det är klart.

2023 har vi återigen möjlighet att öka nämndernas ramar för löneökningar, generell uppräknings samt några extra tillskott jämfört med 2022 års budget med:

Kommunstyrelse 3,6 %

Barn- och utbildningsnämnd 2,7 %

Socialnämnd 3,0 %

Totalt satsar vi den allra största delen av skattepengarna på vården, skolan och omsorgen. För oss är det viktigt att alla får en trygg och utvecklande uppväxt. Likaså ska alla i behov av vård och omsorg få det utifrån sina behov.

Vi kommer dessutom att göra satsningar som möjliggör utveckling för framtiden och den gröna omställningen. Bl.a. fortsätter arbetet med Hagastoppet där det planeras en multimack med möjlighet till tankning av vätgas, biogas och el. Arbetet med detaljplaner för att möjliggöra företagsetableringar startas upp. Vi kommer även bland annat göra en satsning på ridhuset genom upprustningsåtgärder.

Ett av våra fokusområden är en Växande Kommun. Vi har därför som en del av uppfyllelsen av det målet pekat ut några nya områden i översiktsplanen för bostadbyggnad som möjliggör nya moderna bostäder.

Vill även lyfta fram allt ideellt arbete som görs i kommunen, som jag och alla i kommunen kan vara stolta över. Utan er skulle Hofors kommun inte vara en sådan bra plats att bo på.

Jag vill också passa på att tacka all personal i kommunen, det är ni som ser till att det dagliga arbetet genomförs.

Avslutningsvis vill jag också påminna alla om att handla lokalt för att stötta det lokala näringslivet!

Kenneth Axling

Kommunstyrelsens Ordf

2 Sammanfattning av budget 2023 och plan 2024-2025

Hofors kommun har en spännande men också utmanande framtid framför sig.

Det är en grundläggande förutsättning för Hofors kommun att ha en stabil ekonomi för att klara sina åtaganden gentemot kommunens invånare och för att kunna genomföra kommande satsningar.

Kommunens koncernbolag, som är en viktig del av denna förutsättning, ska också uppvisa positiva resultat under planperioden. Stora investeringsbehov finns inom vård, omsorg och skola och för att klara det måste kommunen låna upp kapital eller gå i borgen för Hoforshus räkning.

År 2023 uppgår kommunens ekonomiska utrymme, i form av skatter, bidrag och finansnetto, till 687,8 mnkr. Av detta utrymme har 674,3 mnkr fördelats i slutliga ramar vilket är 19,4 mnkr högre än budget 2022. Ett resultat på 13,5 mnkr har budgeterats.

Kommunerna och regionerna är i en period med mycket stora krav på omställning. Det ökade trycket från demografin har varit uppenbart och känt under ett antal år. Hofors kommun står inför stora investeringar på infrastruktur samt på äldreboende.

Svensk ekonomi har återhämtat sig starkt i spåren av pandemin och tillväxtutsikterna för i år är i grunden stabila. Rysslands invasion av Ukraina bedöms dock få konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen i både Sverige och omvärlden och tillväxten väntas bli lägre än vad som annars hade varit fallet. Invasion påverkar Sverige med höjda priser på framför allt energi, livsmedel, minskad handel och ökad osäkerhet på finansiella marknader. Förutom den höga inflationen och högre löneökningar är det stigande räntor som i hög grad präglar de makroekonomiska utsikterna. Trots dessa globala motvindar pekar prognosen mot en fortsatt återhämtning av den svenska konjunkturen.

I den allt tuffare ekonomiska situationen är det nödvändigt att vidta olika former av omprioriterings- och besparingsåtgärder, samtidigt som kvaliteten måste bevaras och verksamheten utvecklas.

Befolkning

För 2023 ligger 9 570 invånare till grund för skatteintäkterna. För 2024-2025 förväntas befolkningen enligt SCB prognosen att vara något högre med 9 579 invånare år 2024 respektive 9 583 invånare år 2025.

Antagandet om befolkningsutvecklingen under planperioden innebär att skatter och bidrag förväntas öka med i genomsnitt ca 2,7 % år 2024 respektive 2,1 % år 2025.

Utdebitering

Skattesatsen är beräknad till 22,86 kronor för 2023 det vill säga oförändrad i förhållande till 2022.

Kommunens verksamhet

Kommunen har som mål att årligen generera ett överskott på minst 2% av skatteintäkterna och generella bidrag. Det budgeterade resultatet för 2023 ligger på 13,5 mnkr.

Medlet har ökat med totalt 19,4 mnkr för främst lön- och kostnadsökningsjustering i jämförelse med budget 2022.

En extra ramförstärkning har gjorts till alla nämnderna, barn- och utbildningsnämnden fick 1,0 mnkr, Socialnämnden fick 1,0 mnkr och Kommunstyrelsen fick 1,6 mnkr.

- Barn- och utbildningsnämndens ram är 265,2 mnkr.
- Socialnämndens ram är 284,4 mnkr.
- Kommunstyrelsens ram är 104,0 mnkr.
- Kommunfullmäktige ram är 4,0 mnkr.
- Finansförvaltningens ram är 16,7 mnkr. Där ingår även en central reserv på 1,7 mnkr.

Under 2023 måste alla nämnder vidta åtgärder för att anpassa verksamheterna till ökade behov och utmaningar. Under budgetarbetet ska varje nämnd prioritera i sin egen budget med besparingsåtgärder för att komma inom den ram som blivit tilldelad samt göra konsekvensbeskrivningar av åtgärderna.

Årets resultat

Helårsprognosen efter april, påvisar ett resultat på 6,5 mnkr i förhållande till budget och -7,9 mnkr gentemot resultat 2022. Den största avvikelsen mot årets resultat kommer från ökade volymer i verksamheterna samt förseningar i beslutade ekonomiska åtgärder.

Investeringar

Investeringarna uppgår till:

2023 till 20,95 mnkr

2024 till 26,2 mnkr

2025 till 14,8 mnkr

Likvida medel

Vid utgången av 2022 beräknas de likvida medlen uppgå till ca 70 mnkr. Nivån på likvida medel har ökat i jämförelsen med tidigare år som resultat av minskade investeringar samt positivt resultat under 2021.

Finansiella mål 2023-2025

Det kommunövergripande finansiella målet för en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser 2023 består av följande finansiella delmål:

- Årets resultat efter finansnetto ska vara 13,5 mnkr eller motsvarande 2 % av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.
- Verksamhetens nettokostnad som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, (%) ska inte överstiga 100 %.
- Kommunens soliditet ska årligen stärkas och vara minst 37 %. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital.
- En kassalikviditet över 100 %. Kassalikviditet visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. En kassalikviditet över 100 % betyder att kommunen kan betala sina kortsiktiga skulder direkt förutsatt att omsättningstillgångarna kan omsättas.
- För kommunkoncernen ska soliditeten vara minst 37 %, samt en kassalikviditet på över 100 %.

3 Inledning

Budget 2023 och plan 2024-2025 är kommunfullmäktiges plan över det kommande årets ekonomi och verksamhet. Det är av högsta vikt att planering av mål och ekonomi hänger ihop och är långsiktig. För att åstadkomma en hållbar utveckling i verksamheterna behövs en uthållighet i ekonomi och målsättningar. Dokumentet innehåller även en flerårsplan (allmän riktlinje för kommunens fortsatta planering) för de efterföljande två åren. Budgeten är inte föremål för granskning av kommunens revisorer. Budgeten är i miljontals kronor med en decimal, (mnkr).

4 Organisation

Kommunens högsta beslutande organ är Kommunfullmäktige.

Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandaten, fördelas proportionellt efter antalet röster varje politiskt parti får i kommunvalet.

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser, de utser även revisorer och revisorsersättare.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som avgörs av kommunfullmäktige. Besluten verkställs sedan av kommunens nämnder.

Verksamheten är organiserad i tre nämnder. Därutöver finns en gemensam nämnd avseende miljö- och

byggnadsverksamhet (Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsnämnd) samt överförmyndarnämnden västra Gästrikland, där Sandvikens kommun är huvudman/värddkommun.

I de gemensamma nämnderna ingår Sandviken, Hofors och Ockelbo.

Enligt kommunallagen ska det i en kommun finnas kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer, valnämnd, myndighetsnämnd samt en överförmyndare. Därutöver får kommunen välja hur verksamheten ska organiseras.

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politik och verksamheterna. Nämnderna har budgetansvar inom sitt politikerområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet.

Val har genomförts under år 2018 gällande riksdags-, kommun- och regionval. Nya ledamöter har valts inom kommunens nämnder. Den politiska ledningen är fortsatt en koalition mellan Socialdemokraterna, Centern och Liberalerna.

Mandatperioden för kommunfullmäktige började den 15 oktober 2018 och nämndernas mandatperiod startades den första januari 2019.

Nedan visas mandatfördelning för Hofors kommun under nuvarande mandatperiod (2019-2022). Totalt är det 31 mandat som är fördelade på åtta partier.

Parti	Mandat
Arbetarpartiet - Socialdemokraterna	10
Hoforspartiet	5
Sverigedemokraterna	4
Moderata samlingspartiet	3
Vänsterpartiet	3
Folkpartiet Liberalerna	3
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

5 Styrning- och ledning i Hofors kommun

5.1 Styrmodell

Alla aktörer i Hofors kommun använder sig av målstyrning och ett gemensamt ledningssystem. En tydlig och effektiv styrning sätter kommuninvånarna i fokus.

Syftet med ledningssystemet är att vi ska arbeta åt samma håll och att vi genom ständiga förbättringar når bättre resultat. Med hjälp av tydliga mål och aktiviteter som vi följer upp och utvärderar styr vi mot vår gemensamma framtidsstrategi.

Det finns två fokusområden som ska styra mot att uppnå framtidsstrategin:

- **Växande kommun**
- **Hållbar utveckling**

Kommunövergripande mål:

- Dessa mål fastställs av kommunfullmäktige.
- De kommunövergripande målen fastställs i mars.
- Revision och översyn sker inför varje planperiod.

Fokusområden och kommunövergripande mål ger en "vägledning" för vad som ska prioriteras. Målen anger den inriktning som verksamheterna ska sträva efter att uppnå.

Styrelsemål/Nämndmål/Bolagsmål:

- Alla nämnder konkretiserar egna mål med utgångspunkt från kommunfullmäktiges Kommunövergripande mål. Tidshorizonten är 1 – 3 år.
- Nämndmålen ges som förslag av styrelse eller nämnd i maj. Mål anger riktningen och formuleras så att de besvarar frågan vad som ska uppnås, inte hur.

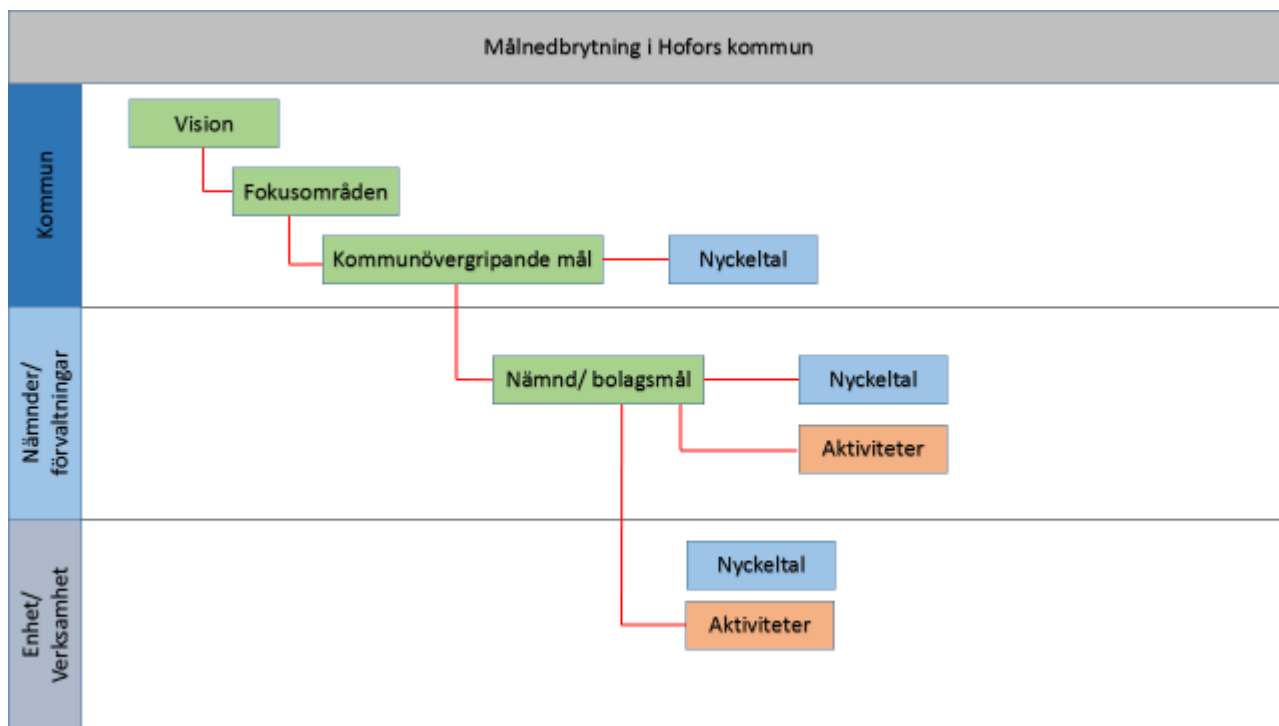
Nämndernas mål ska formuleras så att förväntade effekter kan följas upp och utvärderas. Att målen ska vara uppföljningsbara innebär att de ska kunna brytas ned till olika aktiviteter som är mätbara.

Aktivitet:

- Aktiviteter är konkreta och besvarar frågan hur ett mål ska uppnås och ge önskade effekter. Det kan vara flera aktiviteter som tillsammans gör att ett mål uppnås. Dessa kan fördelas med olika tidsbestämmdhet över ett verksamhetsår.
- Dessa ska vara enkla att avgöra om de har utförts eller ej.
- Aktiviteter är kopplade till ett speciellt nämndmål.
- Aktiviteter är inte det som görs dagligen utan är mer specifika "projekt" för att uppnå målet.

Mått:

- För varje mål i styrmodellen bör minst ett mått finnas.
- Syfte med mått är att möjliggöra en bedömning av i vilken grad målet har uppnåtts. För varje mått ska därför ett målvärde anges. Målvärdet kan utgå från tidigare års utfall. För långsiktiga mål rekommenderas att målvärde anges för flera år framåt. Detta för att tydliggöra och tidsbestämma vad som ska uppnås respektive år. Mått kan spegla utvecklingen över tid vilket är intressant i en resultatanalys och ett förbättringsarbete.

5.2 Kommunövergripande mål för planperioden

Förslag till kommunövergripande mål för planperioden 2023-2025 finns redovisat nedan. För att skapa en röd tråd genom den politiska styrningen är kommunens övergripande mål direkt kopplat till framtidsstrategin med fokusområden Växande kommun och Hållbar utveckling. Utifrån de övergripande målen kommer sedan nämnderna att anta nämndmål. Nämnderna arbetar utifrån flera uppdrag, både statliga uppdrag men också mot myndighetsdirektiv och förordningar. Nämndernas utmaning är att väva samman kommunala mål med övriga uppdrag för att på ett sätt följa det systematiska uppföljningsarbetet inom alla ansvarsområden.

Kommunövergripande mål följs upp i samband med apriluppföljning, delårsrapport och årsredovisning.

De mått som följs upp en gång per år avrapporteras i årsredovisningen. Måtten som är kopplade till Kommunens kvalitet i korthet, Näringslivsranking samt Medborgarundersökning följs upp en gång per år.

Bedömning av måluppfyllelsen för de kommunövergripande målen bedöms genom att mäta utfall för mått samt genom måluppfyllelse avseende styrelsemål, nämndmål och bolagsmål.

5.2.1 Fokusområden: Växande kommun

Kommunövergripande mål
Främja ett positivt företagsklimat
För att förbättra företagsklimatet måste kommunen ha hög tillgänglighet, god service, ett gott samspel såväl med företagen som internt mellan olika förvaltningar. Kommunen måste också skapa en positiv bild av entreprenörskap och sprida den till både medborgarna och andra aktörer lokalt och regionalt.
Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun
Bostadsförsörjning som möjliggör befolkningsutvecklingen och dess behov. Verksamhetslokaler som är anpassade efter verksamhetens behov och hållbara över tid.

5.2.2 Fokusområden: Hållbar utveckling

Kommunövergripande mål
En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser
En förutsättning för att kunna driva verksamheter med hög kvalitet är en god ekonomi. Alla som arbetar i kommunen har ett ansvar att utifrån givna ramar ständigt effektivisera och förbättra arbetssätt för att ge kommuninvånarna bästa möjliga verksamhet för varje insatt skattekrona
Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället
God hälsa är en resurs för individen medan god folkhälsa är ett mål för samhället För att skapa god hälsa är nedanstående av vikt: *Fritid och kultur *Utbildning *Jämlikhet
Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande
Genom ett förbättrat miljöarbete tas resurserna bättre tillvara och det bidrar till en långsiktig hållbarhet.

6 Förutsättningar för Hofors kommun 2023-2025

6.1 Samhällsekonomin

Kommunerna och regionerna är i en period med mycket stora krav på omställning. Det ökade trycket från demografin har varit uppenbart och känt under ett antal år. Hofors kommun står inför stora investeringar på infrastruktur samt på äldreboende. Även demografiska utmaningar med fler äldre och större barngrupper ställer ökande krav på kommunen. Hittills har utmaningarna hanterats genom intäktsökningar från främst statsbidragen men för att klara ett resultat på 2 procent som andel av skatter och statsbidrag framåt krävs effektivisering och kloka investeringar. Under året har nya förslag till pension i offentliga sektor presenterat och kommer innebar högre kostnader på kort sikt men även tydligare prognosen framöver.

Svensk ekonomi har återhämtat sig starkt i spåren av pandemin och tillväxtutsikterna för i år är i grunden stabila. Trots hög smittspridning vid 2022 årets början har restriktionerna med anledning av covid-19 trappats ner markant.

Rysslands invasion av Ukraina bedöms dock få konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen i både Sverige och omvärlden och tillväxten väntas bli lägre än vad som annars hade varit fallet. Invasion påverkar Sverige med höjda priser på framför allt energi och livsmedel där låginkomsthushåll drabbas hårt av stigande priser. Sverige påverkat även med minskad handel och ökad osäkerhet på finansiella marknader. Det leder till lägre export, konsumtion och investeringar.

Inflationen bedöms att bli högre baserat på rekordstora överraskningar i de svenska inflationsutfallen samt höga energipriser. Inflationen beräknas skjuta över 5 procent som genomsnitt helåret 2022 men antas dock gradvis sjunka under 2 procent. Trots denna dämpning beräknas årsgenomsnittet för inflationen 2023 hamna klart över målsatta 2 procent och givet med en period med långt högre inflation utgår 2023 prognosen även från högre löneökningar.

Förutom den höga inflationen är det stigande räntor som i hög grad präglar de makroekonomiska utsikterna där ett brant uppställ för marknadsräntorna följer inte minst av förväntningar om höjda styrräntor från en rad centralbanker. En fortsatt ränteuppgång tycks i det närmaste oundviklig, givet den globala inflationschocken samt de ännu mycket låga styrräntorna. Inflation och ränteuppgången kommer att ha betydande åtstramande effekter på världsekonomin både i år samt de åren därefter, en motkraft till

den postpandemiska återhämtning som ännu präglar många ekonomier. BNP har inte stigit nämnvärt snabbt under 2022 och att tillväxttalet ändå blir högt följer av brant uppgång under 2021.

När det gäller sysselsättningen i Sverige kvarstår ännu mer att hämta igen (än för BNP), efter den lågkonjunktur som pandemin och restriktioner medförde. Utvecklingen på arbetsmarknaden tydligt förbättrats och sysselsättningsgraden är nu högre än före pandemin bröt ut. Sysselsättningen väntas fortsätta att stiga i snabb takt under 2022 och arbetslösheten väntas falla något snabbare. Särskilt i delar av tjänstesektorn kommer det kunna stärkas rejält i år, vilket gynnar inhemsk efterfrågan och jobben i Sverige. Detta kommer att driva upp antalet arbetade timmar, vilket gynnar lönesumman och det skatteunderlaget. Utrymmet för en fortsatt expansion av sysselsättningen krymper dock med tiden. Andelen arbetslösa sjunker 2023 under 7,5 procent, vilket är SKR:s uppskattning av jämviktsarbetslösheten. En allt måttligare tillväxt syns därför 2024 och 2025 för såväl arbetsinsatsen (timmar) som BNP.

Trots dessa globala motvindar pekar prognosen mot en fortsatt återhämtning av den svenska konjunkturen 2022 och 2023. Svensk ekonomi är motståndskraftig tack vare starka offentliga finanser och att läget på arbetsmarknaden har förbättrats under inledningen av året. Den offentliga sektorns finansiella sparande förväntas visa överskott 2023 och förstärkas ytterligare följande år. Överskotten i de offentliga finanserna bidrar under de åren till en lägre skuld. Sveriges bruttoskuld som andel av BNP tillhör de lägsta bland EU:s medlemsländer vilket innebär att svensk ekonomi har en god motståndskraft.

SKR:s aktuella bedömning visar klart högre skatteunderlagstillväxt än tidigare beräknas där prognosen är uppreviderad för alla år från och med 2022.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	-3,2	4,7	3,1	2,4	1,9	1,8
Sysselsättning, timmar*	-3,8	2,3	2,5	2,6	0,6	0,3
Relativ arbetslöshet, procent**	8,5	8,8	7,7	7,3	7,5	7,5
Timlön, Nationalräkenskaperna	4,8	2,7	2,4	2,3	3,1	3,2
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,1	2,7	2,7	3	3,1	3,2
Inflation, KPIF	0,5	2,4	5,3	2,5	2,1	2
Inflation, KPI	0,5	2,2	5,2	2,7	2,6	2,5
Befolkning, 15–74 år***	0,4	0	0,1	0,3	0,4	0,6

*Kalenderkorrigerat.

**Andel av arbetskraften, AKU, 15–74 år.

*** Den nya befolkningsprognos som SCB publicerade 13 april 2022 har ej beaktats. Kalkylerna är baserade på föregående års befolkningsprognos med smärre justeringar.

(SKR, Budgetförutsättningar för åren 2022–2025, 28/4/2022)

6.2 Utdebitering

Skattesatsen för 2023 och planperioden är oförändrad jämfört med tidigare år.

Utdebitering:

2023: 22,86 kr

2024: 22,86 kr

2025: 22,86 kr

6.3 Skatteintäkter och generella bidrag

Kommunens ekonomiska möjligheter är framför allt beroende av hur skatteunderlaget utvecklas i riket.

Det är Sveriges kommuner och regioner (SKR) skatteprognos från april som är underlag för kommunens skatteintäktsberäkningar för 2023-2025. Prognosen baseras på en bedömning av samhällsekonomins utveckling.

Korrigerig/förändring görs bara utifrån kommunens egna antaganden om befolkningsutveckling samt skattesats.

Prognos från Sveriges kommuner och Regioner (SKR) gällande skatteutveckling

Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skatteintäkter	486	512,3	528,8	543,8
Generella bidrag	173	164,5	166,1	165,5
Summa	659	676,8	694,9	709,3

6.4 Befolkningsutveckling

Befolkningen i Hofors kommun den sista december 2021 uppgick till 9 578 personer.

Den 26 april 2022 uppgick invånarantalet till 9 571 personer, vilket var en minskning med 7 personer jämfört med utgången 2021.

SCB bedömer att befolkningsutvecklingen i Hofors kommun kommer att bli:

2023: 9 577 invånare

2024: 9 579 invånare

2025: 9 583 invånare

Antalet invånare 1 november året innan är den parameter som är den enskilt största styrande parametern vad gäller kommunens skatteintäkter. I budget 2023 har det prognostiserats att invånarantalet kommer att vara ca 9 570 personer den 1 november 2022.

6.4.1 Framtida befolkningsutveckling

I budget 2023 och planen 2024-2025 har kommunen bedömt med hjälp av statistik från SCB att invånarantalet kommer att vara ungefär det samma under perioden. Statistiken är från våren 2022 och effekten av pandemin är okänd.

Kommunen har tillämpat en försiktighetsprincip och bedömer att följa SCB siffror för Hofors men att budgetera något lägre siffra på 9 570 invånare under perioden. Siffra för åren 2024-2025 kommer att justera efter utfallet i november 2022 samt nya prognosen från SCB under 2023.

7 Budgetprocess

7.1 Budgetprocessen

Strategin för budgetarbetet är att i möjligaste mån planera för inte bara budgetåret, utan också för de kommande planåren. Genom ett sådant arbete undviks alltför stor ryckighet i ekonomin och därmed en jämnare verksamhetsutveckling.

Budgetprocessen är strategisk och utgör en viktig del i styrningen av kommunens verksamheter. Verksamhetsstyrningen består av olika metoder för att leda, styra och utveckla verksamheten mot fastställda mål. Styrningen syftar till att tillgängliga resurser används på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

I budgetprocessen ska en effektiv styrning skapas i syfte att tillgodose kommuninvånarnas behov samt för att uppnå uppsatta mål och resultat genom att följa upp, analysera och ständigt förbättra verksamheten.

Genom budgetprocessen genomför kommunfullmäktige sina politiska prioriteringar.

Utgångspunkt för styrningen är en sammanhållen målstyrning där kommunfullmäktige i budgeten anger vision, fokusområden, kommunövergripande mål samt en treårig ekonomisk plan.

Fokusområden och kommunövergripande mål är vägledning för vad som ska prioriteras. Målen anger den inriktning som verksamheterna ska uppnå.

Nämndernas mål ska formuleras så att förväntade effekter kan följas upp och utvärderas.

Utrymmet för verksamhetens driftramar påverkas av fullmäktiges direktiv om resultat, utdebitering samt prognosen för skatteintäkter och generella bidrag.

7.1.1 Beslutsprocess

Årscykel		
24 februari	Insynsdag med budgetförutsättningar för åren 2023, plan 2024-2025	
Mar-Apr	Förslag till ramfördelning 2023, plan 2024-2025	
12 April	KS Budgetdialoger med nämnderna	Kommunstyrelsen
9 Maj	Budgetförslag ska ha lämnats in för utskick till KS	
17 maj	Förslag till budget samt VP 2023, plan 2024-2025	Kommunstyrelsen
7 juni	Fastställande av Budget och VP 2023, plan 2024-2025	Kommunfullmäktige
September	Nämnder och styrelser tar sina budgeter/mål/verksamhetsplaner	Nämnder och styrelser
17 oktober	KS avstämning av budget/verksamhetsplaner	

7.1.2 Upprättandet av budgetförslag 2023-2025

Budgetförslaget har beretts av budgetberedningen. Budgetberedningen har bestått av Hoforspartiet, Centerpartiet, Liberalerna, Socialdemokraterna samt tjänstemän.

I budget 2023 ingår en lönekomensation om totalt 2,3 % fördelat: 2% i nämndernas budget och 0,3% centralt under finansförvaltningen. Totalt har ramen för 2023 ökat med 19,4 mnkr jämfört med 2022. Önskemålen och behoven inom de olika verksamheterna uppgår dock till mer, och överstiger därmed intäktsökningen. I och med detta behöver nämnderna och styrelsen arbeta med effektiviseringar och prioriteringar under budgetarbetet för att fastställa internbudget.

7.2 Känslighetsanalys

Budgeten bygger på antaganden och prognoser. För att få en bild av känsligheten eller risken i budgeten redovisas här hur en förändring i väsentliga faktorer påverkar utfallet på kostnader och intäkter.

Nedanstående punkter visar effekterna av förändringar i de olika planeringsförutsättningarna.

- Löneökning med 1 procent ökar kostnaderna med cirka 5 miljoner kr.
- Förändring av invånarantalet med 100 personer ökar/minskar skatteintäkterna med cirka 5 miljoner kr.
- En förändrad utdebitering med 1,00 krona påverkar skatteintäkterna med cirka 20 miljoner kr.

8 Ekonomiska målsättningar

8.1 God ekonomisk hushållning

Kommunen ska enligt lag ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Utgångspunkten för god ekonomisk hushållning är att varje generation själv ska bära kostnader för den service som konsumeras. Kommunens resultat måste därför vara tillräckligt stort så att nästkommande generation skattebetalare kan garanteras motsvarande service utan att behöva betala en högre skatt.

Ur verksamhetssynpunkt innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Finansiella mål 2023-2025

Det kommunövergripande finansiella målet för en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser 2023 består av följande finansiella delmål:

- Årets resultat efter finansnetto ska vara 13,5 mnkr eller motsvarande 2 % av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.
- Verksamhetens nettokostnad som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, (%) ska inte överstiga 100 %.
- Kommunens soliditet ska årligen stärkas och vara minst 37 %. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital.
- En kassalikviditet över 100 %. Kassalikviditet visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. En kassalikviditet över 100 % betyder att kommunen kan betala sina kortsiktiga skulder direkt förutsatt att omsättningstillgångarna kan omsättas.
- För kommunkoncernen ska soliditeten vara minst 37 %, samt en kassalikviditet på över 100 %.

8.2 Resultatkravet

I kommunallagen stadgas en nedre nivå för utvecklingen i en kommun, balanskravet.

Balanskravet innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Ett nollresultat är inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott och det ska återställas inom tre år. Varje år skall i årsredovisning redovisas en balanskravsutredning.

Målet för årets resultat varierar i olika kommuner. Ett riktvärde brukar vara att kommunsektorn som helhet ska ha ett överskott motsvarande 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning. För Hofors kommun är ett överskott motsvarande 2 procent ca 13,5 mnkr. 2 % i resultat innebär en värdesäkring av det egna kapitalet.

Från och med 2019 har kommunen ökat finansiella mål från 1 procent till 2 procent för att värdesäkra det egna kapitalet och återställa underskottet från 2017 och 2018. Vid ingången av året har kommunen med sig ett underskott från tidigare år på 12,1 mnkr. som ska återställas under 2022.

För år 2023 uppgår det budgeterade resultatet till 13,5 mnkr.

Under planperioden uppgår det samlade resultatet till 41,6 mnkr.

8.3 Prognos årets resultat

Bedömningen av helårsprognosen efter april är ett överskott på 6,5 mnkr och ett underskott på 7,9 mnkr gentemot budgeterat resultat för år 2022.

Nettokostnader	Budget 2022	Årsprognos	Avvikelse
Kommunfullmäktige	4,2	3,9	-0,3
Kommunstyrelsen	100,3	110,5	10,2
Barn- och utbildningsnämnden	258,1	259,4	1,3
Socialnämnden	276,1	290,6	14,5
Finansförvaltningen	12,6	12,1	-0,5
Skatter, bidrag och utdelning	-665,7	-683	-17,3
Summa	-14,4	-6,5	7,9

(OBS i tabellen har intäkterna - tecken och kostnader + tecken)

- Nämnderna påvisar ett underskott på ca - 26 mnkr
- Skatteintäkter och bidrag samt utdelning + 17,3 mnkr
- Prognos mot resultat 14,4 - 7,9 = + 6,5 mnkr

8.4 Nettokostnadsutveckling

En förutsättning för sund ekonomi i en kommun är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa det är att analysera hur stor del av skatteintäkter och generella statsbidrag som åtgår till nettokostnaden för verksamheterna, dvs alla skattemedel kan inte användas till den löpande driften.

Nettokostnadsandelen i budget 2023 är 99,6 %. En nettokostnadsandel under 100 % stärker kommunens

ekonomi. Det är därför viktigt att säkerställa att nettokostnadsandelen bibehålls på en nivå under 100 %.

Nettokostnad inklusive finansnetto uppgår till 98 % i budget 2023.

8.5 Soliditetsutveckling

Kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling beskrivs bäst av hur soliditeten förändras. En grundförutsättning för att soliditeten ligger på målnivån är att det skapas ett överskott i den löpande verksamheten så att investeringar till största del kan finansieras med eget anskaffat kapital. Soliditeten i planperioden kommer att sjunka på grund av byggandet av ett nytt äldreboende.

Budgeterad soliditet under 2023 och nästkommande planperiod är,

- 2023: 42,5 %
- 2024: 43,9 %
- 2025: 45,1 %

Budgeterad soliditet inklusive pensionsåtaganden är,

- 2023: 11,4 %
- 2024: 15,2 %
- 2025: 18,9 %

En negativ soliditet inklusive pensionsåtaganden resulterar i att kommunen inte kan finansiera befintliga pensionsåtaganden.

8.6 Investeringar och lån

Under 2021 har kommunen inte tagit nya lån och klarade beslutade investeringar med egna medel. Nuvarande låneskuld uppgår till 63,4 mnkr.

I budget 2023 ligger en investeringsbudget om totalt 21 mnkr och målet är att alla investeringar ska vara självfinansierade.

Kommunen kan presentera en investeringsbudget för 2023 som andas utveckling för ett hållbart samhälle. Med satsningar inom infrastruktur på flera områden så som investering i broar, offentlig belysning genomfart E16 och tågstationen i Hofors.

Möjlighet har skapats för medborgarförslag om att tillgänglighetsanpassa Malmjärns badplats att genomföras under 2023.

Under 2023 kommer det tidigare beslutet om att bygga ett nytt äldreboende påbörjas. Det är en stor investering för boende och personal. Då kommunen värnar om ett bra boende i livets alla skeden samt god arbetsmiljö. Byggentreprenör är ej upphandlad så slutlig byggkostnad är oklar. Denna investering kommer kraftigt påverka kommunens soliditet.

8.7 Borgensåtaganden

Den lånevolym som Hofors kommun går i borgen för avseende Hoforshus AB, Hofors vatten AB och Hofors Elverks externa låneförpliktelser under maj 2022 uppgår till ett totalt lånebelopp om 487,4 mnkr.

Borgensram till de kommunala bolagen vid upplåning ligger idag på 564,5 mnkr. Borgensavgift tas ut från kommunala helägda bolag för utnyttjad borgen.

9 Ekonomiska styrdokument

9.1 Finansiella nyckeltal

	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Årets resultat	3,2	14,4	6,5	13,5	13,9	14,2
Årets resultat/eget kapital %	2,2 %	9,1 %	3,9 %	7,5 %	7,2 %	6,9 %
Årets resultat/ skatteintäkter %	0,5 %	2,2 %	1,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Nettokost.andel av skatteintäkter och generella bidrag %	-100,7 %	-99,3 %	-100,5 %	-99,6 %	-99,6 %	-99,5 %
Finansnetto %	-1,2 %	-1,5 %	-1,5 %	-1,6 %	-1,6 %	-1,6 %
Nettokostnad inkl. finansnetto %	-99,5 %	-97,8 %	-99,0 %	-98,0 %	-98,0 %	-98,0 %
Skatteintäkter och generella bidrag	659,5	655,7	659,0	676,8	694,9	709,3
Verksamhetens nettokostnad	-664,4	-651,3	-662,5	-674,3	-692,0	-706,1
Investeringar	21,2	21,8	21,8	21,0	26,2	14,8
Självfinansieringsgrad investeringar	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Övriga nyckeltal						
Soliditet %	37,4	39,6	40,9	42,5	43,9	45,1
Soliditet inkl. pensionsåtaganden	0,1	3,2	7,0	11,4	15,2	18,9
Skattesats Hofors, kr	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86

9.2 Resultatbudget

	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens						
Intäkter	168,7	143,1	151,0	151,0	151,0	151,0
Kostnader	-816,7	-777,7	-797,0	-808,2	-824,1	-837,3
Avskrivningar	-16,4	-16,7	-16,5	-17,1	-18,9	-19,8
	-664,4	-651,3	-662,5	-674,3	-692,0	-706,1
Skatteintäkter	482,5	485,7	486,0	512,3	528,8	543,8
Generella bidrag	177,0	170,0	173,0	164,5	166,1	165,5
Resultat efter skatteintäkter	-4,9	4,4	-3,5	2,5	2,9	3,2
Finansiella intäkter	9,3	11,0	11,0	12,0	12,0	12,0
Finansiella kostnader	-1,2	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Resultat före extraordinära poster	3,2	14,4	6,5	13,5	13,9	14,2
Balanskravsjusteringar						
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Årets resultat	3,2	14,4	6,5	13,5	13,9	14,2

Budget 2023, plan 2024-2025

9.3 Balansbudget

	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella	6,8	1,0	5,3	4,3	4,0	4,0
Materiella	155,8	180,1	165,3	173,6	192,1	211,1
Finansiella	82,0	81,8	82,0	82,0	82,0	82,0
Summa anläggningstillgångar	244,6	262,9	252,6	259,9	278,1	297,1
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar	66,7	52,6	81,4	83,5	72,1	47,7
Kassa	75,1	85,6	70,3	78,2	89,6	114,3
Summa omsättningstillgångar	141,8	138,2	151,7	161,7	161,7	161,7
Summa tillgångar	386,4	401,1	404,3	421,6	439,8	458,8
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Ingående eget kapital	141,2	144,6	159,0	165,5	179,0	192,9
Årets resultat	3,2	14,4	6,5	13,5	13,9	14,2
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital	144,4	159,0	165,5	179,0	192,9	207,1
Avsättningar						
Pensioner	60,8	53,5	57,8	61,6	65,9	70,7
Övrigt	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa avsättningar	61,3	54,0	58,3	62,1	66,4	71,2
Skulder						
Långfristiga	68,9	63,4	70,5	70,5	70,5	70,5
Kortfristiga	111,8	124,7	110,0	110,0	110,0	110,0
Summa skulder	180,7	188,1	180,5	180,5	180,5	180,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	386,4	401,1	404,3	421,6	439,8	458,8

9.4 Investeringsbudget

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Summa investeringar	20 950	26 200	14 800
Kommunstyrelsen			
Genomfart E16	4 750		
Asfaltering	4 000	4 000	4 000
Tågstation	1 800		
Offenlig Belysning	2 000	2 000	2 000
Träd/Plantering	100	100	100
Diverse Investering KS (Inkl System)	1 000	1 000	1 000
Kultur och fritid	1 000	12 350	1 900
Broar	1 500	1 500	1 500
Cykelväg till Lillåskolan	700	1 150	
Utformning Lidl rondell	500		
Snöupplag	1 000		
Värnaskolan matsal	400		
Centralgatan		1 800	
Socialnämnd			
Diverse investeringar	500	1 300	3 300
Barn-och utbildningsnämnd			
Diverse investeringar	1 700	1 000	1 000

*Nytt äldreboende är beslutat enligt KF. Byggentreprenör är ej upphandlad så slutlig byggkostnad är oklar.

9.5 Finansieringsbudget

	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Löpande verksamhet						
Årets resultat	3,2	14,4	6,5	13,5	13,9	14,2
Av- o nedskrivningar	16,4	17,5	16,5	17,1	19,4	20,5
Avsättning pensioner	10,5	0,4	3,8	8,1	4,3	4,8
Medel från verksamheten	30,1	32,3	26,8	38,7	37,6	39,5
Förändring av kortfristiga fordringar	-35,6	0,0	-24,5	-24,5	0,0	0,0
Förändring av kortfristiga skulder	13,1	0,0	14,7	14,7	0,0	0,0

Budget 2023, plan 2024-2025

Kassaflöde från verksamheten	7,6	32,3	17,0	28,9	37,6	39,5
Investeringar						
Anskaffning, materiella	-21,1	-21,8	-21,8	-21,0	-26,2	-14,8
Anskaffning, finansiella	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringar	-18,3	-21,8	-21,8	-21,0	-26,2	-14,8
Finansieringsverksamheten						
Amortering av lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Upptagande av nya lån	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av långfristiga fordringar	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utlämnande av lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde	-5,6	10,5	-4,8	7,9	11,4	24,7
Likvida medel 1 jan resp år	80,7	75,1	75,1	70,3	78,2	89,6
Likvida medel 31 dec resp år	75,1	85,6	70,3	78,2	89,6	114,3

9.6 Driftbudget nämnder och styrelse

mnkr.	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	4,2	4,0	4,1	4,2
Kommunstyrelse	100,3	104,0	106,0	108,0
Barn- och utbildningsnämnd	258,1	265,2	270,8	276,6
Socialnämnd	276,1	284,4	290,4	296,5
Finansförvaltning	12,6	16,7	18,4	20,1
Satsningar under året			1,6	
Satsningar 2023-2025			0,7	0,7
Summa nettokostnader	651,3	674,3	692,0	706,1

	2023
Löneökningar	2,3%
Övriga kostnadsökningar	2,0%
Underskott från 2022	0

10 Personalöversikt

Hofors kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats. Vi ska vara en arbetsgivare som attraherar, rekryterar, behåller och utvecklar våra medarbetare. Vår värdegrund är viktig både för att skapa god arbetsmiljö på arbetsplatsen och även för att uppnå en god service gentemot medborgarna. I vår organisation beskriver vi oss med orden respekt, professionalism och ansvar. Allt vi säger och gör ska utgå från och andas dessa värdeord.

Kommunen står inför stora framtida utmaningar inom personalområdet. För att möta framtidens utmaningar med en växande befolkning som blir allt äldre, ett stort antal medarbetare som uppnår pensionsåldern samt förändrade arbetsuppgifter som ställer nya krav på kompetens, krävs ett strategiskt och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning. En långsiktig personal- och kompetensförsörjning är av avgörande betydelse för att vi ska klara välfärden för våra kommuninvånare i dag och i framtiden. Vi behöver fortsatt prioritera och utveckla en mängd olika personalrelaterade frågor, såsom vår gemensamma arbetsmiljö, det goda ledarskapet och medarbetarskapet.

Att arbeta för att våra medarbetare ska hålla sig friska över tid är också ett mycket viktigt mål för att vi ska klara vår kompetensförsörjning. Vi behöver ta ansvar för att arbetet utformas på ett sätt som gör att vi orkar arbeta fram till pensionsåldern. Kommunens målsättning är att delaktigheten ska upplevas som god och att ingen kränkande särbehandling ska förekomma. För att uppnå kommunens arbetsmiljömål och skapa säkra och trivsamma arbetsplatser krävs ett aktivt arbete med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, samverkan och dialog. Personalen är kommunens viktigaste resurs och det är därför viktigt att kommunens personalpolitik fortsätter att utvecklas så att vi kan erbjuda en god och utvecklande arbetsmiljö. Genom att arbeta systematiskt uppnås en god arbetsmiljö för de anställda. Genom att ge chefer i organisationen förutsättningar samt kompetensutveckling kommer detta bidra till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och därmed en positiv arbetsplats.